

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Égész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.

Lekezesek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot.

Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

dr. Matkovich Tivadar.

Laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Buhim-
utca 9.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusíthatnak.

Eljőve . . .

Eljőve Ő, az Isten fia megváltani minket a büntől. Leszáll mi értünk meghalni a sirba, hogy felvigyen minket a menybéli hönba, a megdicsőültek örök életébe.

Nagyobb, dicsőbb, tisztább, istenibb nem volt és nem lesz, mint Ő, az ember mintaképe, Ő, az isteni fogalom megtestesülése, s Ő, a Szentháromság alkotó tagja.

A benne való hit üdvözít, mert a mienkké teszi az idők végtelenségét, az örökkévalóságot. Szent példájának követése, bármely felekezeti keretében avagy azon kívül is, boldogságot ad magunknak s boldogságot osztal velünk másoknak, a nemes öntudat s a szeretet gyümölcsében.

Ő, a saját személyében a valódi csillag, mely a világ összes népeit elvezeti, az üdvösséget osztó, soha ki nem apadó forrásához a szeretetnek, amely a világegyetemnek is összetartó, soha el nem szakadó kapcsa.

Térdre hát az ő bölcsőjénél, a melyet az ő meghódított óriási lelki birodalmának trónjává használhatott volna és amely helyett ő a keresztet választotta, hogy magát feláldozván, meghitelesítse az ő tanításait.

A tanításait, amelyeket — fájdalom — most lábbal tapodnak a sötétmabeli elfajult hatalmak, mikor ráküldik Góg és Mágóg hadait az igaz népekre.

Az ő isteni egyéniségének csillagfénye oszlassa el a sötétség ködét a gonoszok, kishitűek és gyávák elméjéről és legyen előhírnöke az igazak győzedelmes harca után mihamarább felpirkadó hajnal hasadásának.

Ugy legyen! Ugy legyen!

Karácsonykor.

Máskor utógondolat nélkül, legalább időre-órára szóló megkönnyebüléssel adhattuk át magunkat a szeretet ünnepének s annak a meghitt családi

hangulatnak, mellyel a keresztény erkölcs idestova két évezet melegen ápoltt szokásából a karácsonyt telesztötte. És most már a második esztendő, hogy ennek az ünnepnek a hagyományos örömeit beárnyékolják és fájó emlékekkel tarkítják a világháború egymásra torlódo borzalmait. Szinte égeti már lelkünket a vágy, hogy vajjon nyílik-e számunkra és mikor és honnan enyhülés, amely végre-valahára visszaadná az emberiség megbolygatott nyugalmit, nekünk pedig meghozná a kárpótlást mindazokért a kemény próbákért, melyek alatt annyit kellett véreznünk . . .

Nem szabad kishitűeknek lennünk és igazságtalanoknak a Gondviselés iránt. Akármennyi szenvedés és veszteség zudult is a fejünkre, a számadás, melyet a második háborus karácsony összegez, ránk nézve jóleső megnyugtatóssal zárul és a legbiztatóbb reményekkel kecsegtet. Ez a karácsony az előzőnek vészjósló, terhes felhőiből már egyet sem talál egünkön: mára valamennyi ott tornyosul ellenségeink fölött, akiknek kapkodó kétségbeesése leghivebb mértéke a mi helyzetünk fölényes javulásának.

Mindenekelőtt máig annyira tisztázódott az igazság, hogy a háboru véres felelőségénél senki elfogulatlan szemében nem hárul ránk és szövetségeseinkre a legcsekélyebb ódium sem. Ezt a soha nem látott pusztulást a világra ellenségeink kapzsísága, telhetlensége, bosszuvágya és hitszegése idézte fel s a történelem ítélőszéke előtt nekik kell roskadniok a felelősség rettenetes sulya alatt. Addig is azonban az emberi igazságszolgáltatás már rájuk nehezedett: a megérdemelt balsors üldözi őket az egész vonalon. Fegyvereink diadalmasan birkóztak meg nyers tulerejükkel s igaz ügyünk védelmére már eddig is annyi sikert aratott, hogy emberi számítás szerint végső győzelmünkhöz kétség többé nem férhet.

Am akármintó fényes eredmény is ez, még ezen is túlsz az a nagy erkölcsi renaissance, melyet fiai Magyar-

országnak a népek e páratlanul álló csatájában kivívtak. A letolyt élet-halál küzdelmek beláthatatlan sorozata alatt egyre-másra akkorát nőttünk az egész világnak, még ellenségeinknek az ítéletében is, hogy már-már alig ismerünk magunkra. A magyar katona legendás hősiességét megkülönböztetett tisztelettel emlegetik mindenfelé s a legszivósabb ellenség is megismerte és rettegi ellenállhatatlan erejét. A magyar nemzet egésze pedig, melyet oldott kivének hirdettek s az első európai vihartól biztos szertezüllését várták, olyan áttörhetetlen egységet, a hazához és a királyhoz való ragaszkodásban akkora elszántságot és annyi politikai érettséget tanusított, hogy semmi okunk sincs meghátrálni még a népek legelsejével, a némettel való összehasonlítás elől sem. Azonban önmegtadással fogadtuk és álltuk a legnehezebb próbatételeket is és nem volt áldozat, amelytől visszariadtunk volna. Végül gazdasági és teljesítő képességünk a legjobban talán épen minket lepett meg, amidőn a köztudatban élő szegénységünknek dacára gazdag nemzeteket megszégyenítő készséggel magunk adtuk össze a háboru viteléhez nélkülözhetetlen milliárdokat.

Hiszen való, hogy rettenetes mindaz az áldozat, hogy lassan majd csak kiheverjük, de feledni soha sem fogjuk, amit tőlünk ez a borzalmas háboru követelt. Legyünk azonban igazságosak és ismerjük el, hogy máris minden, amit áldozánk, busásan megtérült. Nemzetünk erkölcsi ereje és tekintélye fölébe nőtt legmerészebb álmainknak és a legtöbbet érő népek sorában is a legbecsültebb helyek egyikét vívtuk ki és biztosítottuk a magyarnak. Bizonyoságot tettünk jövőre való hivatottságunkról és megszereztük hozzá a sulyt, amelylyel ezt a hivatást be is tölthetjük.

Imhol az enyhülés, melyet a szeretetnek már a második ünnepén annyira áhítunk s amely máris bőséges kárpótlás mindazokért a komoly próbákért, amik alatt annyit kellett véreznünk.

Összes katonai alsó ruházati téli cikkek rendkívüli nagy választékban.

Olcsó árak!

Veszprém

WINTER-DIVATÁRUHÁZ

Városház épület.

Hogy azonban teljessé válhassék a magyar renaissance, maradnunk kell továbbra is és mindvégig akik voltunk a háboru első percétől kezdve: rendületlenül a hazafiságban, odaadók a

jövőért való önfeláldozásban és megértők egymás iránt, akik elvégre is talán az egyedüli igazán félelmes ellen-ségei vagyunk saját magunknak. (S)

A háboru.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Dec. 18.) Olasz harctér: A Görz meghódítását célzó negyedik isonói csata 6 hét múltán az olaszok súlyos vereségével végződött. Minden hadállásunkat megtartottunk. Az ellenség vesztesége 70.000 ember. — Délkeleti harctér: A montenegróiakat teljesen kitűztük Boszniából. Bjelopoljét elfoglaltuk.

Német jelentés.

(Dec. 18.) Nyugati harctér: Kisebb támadásokat visszavertünk; gyenge tűzérési harc. — Keleti harctér: Hindenburg csoportja: A Narosz- és Miadrol-tó között az orosz támadások összeomlottak.

Höfer jelentése.

(Dec. 19.) Olasz harctér: A Collo ellen intézett több támadást visszavertünk. A flitschi katlanban megvertük az ellenséget. — Délkeleti harctér: Bjelopolje környékét megtisztítottuk az ellenségtől. 1950 foglyunk van, beszállítottunk 13.500-at.

Német jelentés.

(Dec. 19.) Nyugati harctér: Metz ellen repülőgépek támadás volt. A muzeum megrongálódott.

Höfer jelentése.

(Dec. 20.) Délkeleti harctér: Montenegroban üldöző harcok kedvezően folynak.

Német jelentés.

(Dec. 20.) Nyugati harctér: Ellenséges repülők újra támadták Metzét, de csak anyagi kárt okoztak. — Keleti harctér: Kisebb orosz osztagokat visszavertünk.

Höfer jelentése.

(Dec. 21.) Délkeleti harctér: Kövess csapatai elfoglalták az ellenség erős hadállásait a Tara folyó kanyarulatánál.

Német jelentés.

(Dec. 21.) Útegeink elűzték a Westendet bombázó ellenséges monitorokat. Repülőgépeink megtámadták Poperinghe községet, az ellenség összeköttetéseinek központját. Egy angol repülő elöttünk.

Török jelentés.

(Dec. 20.) Nagy győzelmet arattunk Gallipoliban. Anafortánál és Ari Burnunál véresen visszavertük az ellenséges támadást és fontos ellenséges támaszpontokat foglaltunk el.

Höfer jelentése.

(Dec. 22.) Orosz harctér: Rafalovkánál egy orosz osztagot vertünk szét. — Olasz harctér: A Monte San Michelenél támadó ellenségrek két századát megsemmisítettük. — Délkeleti harctér: Beranétől északra újabb elfoglaltunk egy hadállást. 600 fogoly.

Német jelentés.

(Dec. 22.) Nyugati harctér: Hullichnál elfoglaltunk egy angol futóárkot. — Keleti harctér: Deksi-Ajorból kiűztünk egy orosz osztagot. Több földérintő osztagot visszavertünk.

Török jelentés.

(Dec. 20.) Anafortát és Ari Burnut megtisztítottuk az ellenségtől. Nagymennyiségű sátrat, lőszert és ágyukat zsákmányoltunk.

A „Veszprémi Hirlap” krisztkindlije.

A „Veszprémi Hirlap” f. hó 9-iki 51. számában egy öt és fél hasábos cikk jelent meg ellenünk, élénk bizonyosságul annak, hogy a „kifejezetten kath. irányu ujság”, amely mindég a krisztusi szeretetet, a felebaráti megértést és megbecsülést hordozza a száján (ezért neveztük el „öregszen”-nek) miképpen szokott így advent idején, közvetlenül Karácsony előtt kedveskedni az ő keresztény felebarátainak. Mivel pedig az illetudás arra kötelez, hogy a karácsonyi ajándékot viszozzuk, ennél fogva nekünk is szólunk kell a V. H. prezentjére.

Igaz, hogy a mi kis bokrétánk, amelyet neki e cikk keretében viszonzásul nyújtunk, nem lesz olyan szindús, mint az övé volt; mi csak szerény, saját természetű sajtóvibrággal rendelkezünk, mivel az ő lapjának

kertjéből nem szedegettünk idézeteket, mint ő a mienkből. Egyfelől azért nem, mert — sajnos — ott megőrzésre érdemes dolgot nem igen találunk, másrészt azért nem, mert mi azt tartjuk, hogy csak a rossz hajtalam emberek szokták — mint a cabinet noire-ban teszik — megrejtegetni a legkisebb megírott vagy benyomlatott papirdarabot, a „könnyelmű” de jó emberek nem. — Amivel azonban nem azt akarjuk mondani, hogy egyes értékes eredeti írást, köztük élc-lapokat is kuriozumként ahhoz méltó módon nem őriztünk meg, amilyen például a Borszem Jankó vagy a V. H. némely száma; azért tudtuk citálni a „Borsszem Jankó” egyik állandó alakjának, Mihaszna Andrásnak azt a közismert mondását, amely az újságírókat — legyenek azok bár „naccságos” avagy méltóságos urak — „nasszáju tésurak”-nak nevezi. Igazán nem a mi hibánk, de Mihaszna András sem, hogy a V. H. „körül” még őt sem ismerik. Valamint annak sem mi vagyunk az okai, hogy a mondott élc-lap tréfás epitetonja által egységek találva érik magukat, mert hiszen akinek nem szűre ne vegye magára. De a V. H. legutóbbi cik-kéből az látszik, hogy ott is vannak való-ságos rasszáju tésurak.

Mindenesetre érdekes és jellemző, hogy a V. H. cikkirója egy tréfás ötletért, ami a hirlapírás sava-borsa (mert hiszen egy hirlapi közlemény se nem melodráma, se nem carmen lugubre) annyira feldühödik, hogy szinte aberrációba esik s egy piaci csirkelgy-ből s még csak elsősorodandott nadragtyú-ból kifolyólag minket a kath. vallás elleni cselekedetekkel, a vallási szertartások Rigunylásával, antikatholicismussal, protestans és filozemita elfoglaltsággal, meg ismét antisze-mitizmussal s több efféle jókkal vádol meg, amit s amit az ő látóköre befogadni képes. És citálja a mi cikkeinket, közleményeinket lap-punk évekeltől általa megrejtegetett számaiból és prűszköl a szatiránktól, sőt ódon-dszati szatyorjának rancái közül még a sajtó-hibáinkat is kipirgálja. És folytatja e bizo-nyára megerőltető munkát mindaddig, amíg néhány tétel után, amelyekben beismerti, hogy az általa támadott munkapárti kormányokat, gróf Tisza Istvánt és a szabadelvűséget minden alkalommal védelmeztük vele szemben, ki nem süti, hogy neki tulajdonképpen az fáj, hogy mi néh. Almássy Árpád volt és dr. Török Gyula jelenlegi veszprémi rendőrkapitányokat védelmeztük az ő igazán nem közérdeklő aposztrofálásai ellen. Különösen az utóbbi keseríti el, ami kilátszik abból is, hogy hosz-szu cikkének fele részében a piaci „protek-ciós árusítással” foglalkozik, ami igazságo-san alkalmazott dicsérő jelzőinket idézettel között gúnyként alkalmazza a rendőrkapitányra és újabb kritikák elhangzásával fe-nyegeteddizik. Hogy aztán mindezek mennyire bizonyítják a mi istentelen antikatholikus voltunkat, azt bizonyára ő maga sem tudná megmondani.

Hiszen az általunk védett Almássy és dr. Török rendőrkapitányok hitbuzgó, vallá-sos katolikusok, míg dr. Komjáthy polgár-mester, — akit szerinte mi nem védelme-zünk, — velünk egy valláson levő literánus. No nó. Ez rossz logika. Pedig: „qui bene distinguit bene docet”. (Egyébként épp ugy mint mindenkit, akit méltatlanul bántanak,

Hus-árjegyzék

Gösy György hentesüzletéből

Veszprém, Rákóczi-utca.

I. r. friss sertéshus	4 K(80 f.
II. „ „ „ „	4 „ 60 „
I. „ zsirszalonna bőr nélkül	6 „ 60 „
I. „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	6 „ 50 „
I. „ friss olvasztott zsír . . .	7 „ — „
I. „ háj	6 „ 80 „

Füstölt húrok a legjutányosabb napi áron kaphatók.

Legnagyobb választék női leány és gyermek kalapokban.

Egy elsőrendű budapesti kalapdiszítőnöt állandóan foglalkoztatunk.

Kalap átalakítások, diszítések, gyászkalapok a legolcsóbb árban és rendkívüli izléses kivitelben készülnek,

Veszprém

WINTER-DIVATÁRUHÁZ

Városház-épület.

De jött a tikkasztó forró nyári éj,
Unottan éltük fáradt napjaink.
Feledve már a csók, feledve a kéz,
Mulik az óra s józanságra int.
Megiött az ősz 1s. Száraz falevéllék
Lombjükről alá sárgulva hullának,
„Minden elmúlt“, — mintha ezt mesélnék
S fájó képét idézik a multnak.
Ha jön majd a tél, fehér leplét vonva
Stívítve mond majd zordon meséket,
Szép jégvirágot rajzol ablakomra,
Akkor eltűnök: hát ez volt az élet? •

Sólyom.

Alkonyat.

— A Veszprémmegyei Ujság részére írta: —
W-né. P. E.

A hős bágyadtan hullott le a földre,
sebe patakzott. Katonái kiket pár perccel
előbb hangos vezénnyelssel buzdított előre, a
parancs hatása alatt keresztül törtettek von-
nagló testén.

Hátra maradt haldokló társaival a harc-
mezőn. A tagyos földet kiömlő vére olvasz-
totta fel, lankadó karját felemelve, szorosan
rátapasztva hűlő ujjait sajtó sebére, mint-
egy azt remélve, hogy ezáltal meghosszab-
bitja rövid perceit, visszaszorítani igyekezett
ujjai között csergedező véret.

Ó be egyedül érezte magát! Pedig kör-
rűltötte rémes moraj, halál hűgés hallatszott
s a távolból bűbölő ágyuszó reszkettette
meg a levegőt.

Egy egy utat tévesztett golyó még min-
dig stívítve rept el feje felett, amely vé-
gül is célt évet, kegyelemdőfést mért egy
vergődő szenvedőre.

Homályosuló szemei a leáldozó nap
sugarát, amely bucsucsókot hintett övéi he-
lyett a hősök sápadt homlokára.

De eltűnt az alkonyfény is, homály
borult a véres mezőre.

Nem tudta éjszaka következik-e, vagy
az ő szeméire borítja gyász fátyolát ez örök
éjszaka.

Körülnézett, várt valakit, de nem a
szanitéc bajtársakat! Ő ezekre már nem szá-
mitott. Várt egy puha kart, tán az édes any-
jái, hogy sulyosan csüngő fejét felpárnázza.

Várt egy sötét szempárt, amely bizta-
talan vigasztalva elkíséri őt, túlvilági útja
kődös homályába.

Szive csendesben, egyenlőtlenül zakatolt.
Lógó feje kaszában felmerült előtte egy a
közeli multban átélt kép. Egy fényesen kivi-
lágított szalon, amelyben csak hárman ültek:
ő s egy bajtársa s az imádott lény, kit szíve
minden erejével bálványozott. Ki sötét sze-
mei melegével két hősnék lelkét perzselté
meg, kik küzdve iparkodtak a nyújtandó
pálma eléréséért.

A leány szíve kétfelé hajlott, a válasz-
tás nehéz volt. Szép volt, ifju volt mindkettő,
a hazaszeretel s a szerelem lángja tüzes
oroszlánokká varázsolta őket s ez elszédítette
a leányt. Kimondta tehát: amelyik több ér-
demmel tér vissza, az nyeri el a babért.

Bucsuztak; a kézzszorítás egyenlő volt,
de a hosszú forró pillantás az ő lelkébe fu-
ródott bele.

A két küzdelemre kész vitéz adáz el-
lenségként mérte végig egymást, ők legjobb
szerettek volna a hely színén küzdeni, irigy-
ségtől és reményektől duzzadó kebellet roh-
nantak a harctérre.

Hősiesen harcoltak mindketten, küz-
döttek a hazáért s küzdöttek a szerelemért,
ketten egy leány szivért,

Az egyik hős letört; keze ökölre szo-
ruult, vergődő lelkében szorítani vélte egy
másiknak nyakát, aki immár nyul a boldog-
ság után, amely eddig feléje ragyogott.

Bűbölött az ágyu, hullott a srpnell
szerte-széjjel. Most a haldokló hősnék ajka
mosolyra nyílt, szorongó ujjai lazultak, a vi-

ziók árnyában egy véres alakot látott köze-
ledni, kibén felismerte bajtársát. Lelkeik ta-
lálkoztak, mire békés nyugalommal egy
utolsó mély sóhaj hagyta el ajakát, s lelke
elszállt az alkonyat végső fényével.

Mig odahaza a várakozás teljes világ-
ban a sötét szempárból két forró könny-
csepp hullott ki, addig búfelejtve a harmá-
dikkak nyujtotta oda hófehér kezét.

A mi katonáink.

— A Veszprémmegyei Ujság eredeti tárcája. —
Irta: Senior.

A rettenetes gyilkos világháborúban
ezer perccel emelkedett az érdeklődés a
hadserég és annak tagjai iránt. Nem csuda.
Országok, népek sorsa, jövődjé függ most
a katona lelkének energiája, bátorságától és
testének ereje és kitartásától. Csudálatos tü-
net, hogy ma a közutakat szerint meggyen-
gült, részben degenerált nemzedék tagjai épp
oly hősiességgel küzdenek mint elődeik és
épp oly kitartók a faradság, nélkülözések és
szünetekkel szemben, mint azok voltak.
Az egymással küzdő nemzetek között alig
lehet egyet találni, amelynek katonasága nem
volna jó. Természetesen nekünk magyarok-
nak a világ legelső katonája a magyar. Nem
azért, mintha például a német, a török ka-
katona, katonái szempontból nem volna olyan
jó és olyan teljesítőképes mint a miénk;
hanem voltaképpen azért, mert am azok nem
olyan bravúrosak, paraszti nyelven szólva
nem olyan kuferecsék, mint a magyar katona.
Valami sajtáságos, szinte az elbizakodott-
ságba álcápoló önbizalom van benne és mély-
séges lenézése az ellenségnek, akiről föl
sem akarja tenni, hogy az vele megmérkőzni
képes legyen. Ez az ő körülményei között nem
vétek, inkább erény s nagyrészt eme tulaj-
donsága képesíti azokra a szem nem látott,
fül nem hallott csudával bátoros bravúros
hőstettekre, ami fölött az egész világ bá-
mészkodik.

Ezt a tulajdonságot jellemző néhány
esetet mondunk el itt.

A rossz tűzkö.

Egy sulyosan sebesült oroszit ápollak
K. város katonakórházában. Irózatoss szurt
sebe volt. Elöl a borda-alatt hatolt be a
szurony és a hátán jött ki. De meggyógyult.
Mire lábadozó lett, már megtanult annyira
magyarul, hogy az orvosok és az ápolók-
nak el-el mesélgethetett egyes epizódokat az
ő harctéri élményeiből; többek között azt is,
hogy hol kapta azt a rettenetes szurást,
amelynek miatta csak kicsi hija, hogy ki
nem szaladt belőle az ő szegény muzsik lelke.

— Hát — mesélte — a Kárpátokban
elmaradtunk vagy hátan az ezredünkötől. Nem
ismertük a vidéket és köd is ereszkedett,
hát csak úgy vaktában mentünk előre a sűrű
erdőségekben. Én voltam a vezető. Hideg idő
volt s noha már délfele járt az idő, teli vol-
tak a fák zuzmarával. Egyszer csak valamit
láttam megcsillanni a fenyvesek között. Meg-
álltam és figyelmeztettem a társaimat. Vizs-
gálódásunk eredményeként megállapítottuk,
hogy egy kis tisztáson nagyon előretolt el-
lenséges őrszem van előttük mintegy 30 lé-
pésnyire, amely két magyar honvédből állott.
Az egyik összehordott faleveleken feküdt s
teljesen el volt merülve ama törekedésével,
hogy a szájában levő pipához tüzet csiholjon.
A vállalkozása azonban, sehoggy sem sikerült,
mert a tűzkö nem adott szikrát. A társa
fegyveresen ott állott mellette és nevetett
pajtása meddő fáradozásán.

— No gyerekek! — sugom a társaim-
nak, — most ezeket elfogjuk.

— Jó lesz biz az! Majd kapunk érte
jutalmat — szóltak a legények. Egy, kettő,
roham!

Amint kiértünk a tisztásra, a fent álló
katona kettőt azonnal leölt közülünk; de
többet löni nem volt ideje, mert már ott vol-
tunk előtte, ekkor engem, meg a két pajtá-

somat felöklelt a szuronyával, a hatodikat
pedig úgy ütötte fejbe a puskája tusával,
hogy annak menten kilocsant az agyveleje.
Én egy darabig eszméletlenül voltam és na-
gyon szégyenltem az esetet. De legjobban
szégyeltem azt, hogy a másik honvéd még
akkor is folyton csiholt és szidta a rossz tűzkö
eladóját, mintha tudta volna, hogy velünk
hatunkkal a társa egymaga is elbánik.

A vörös ördög.

Ezt a nevet a most folyó világháboru-
ban az ellenségtől kapták a mi hős huszár-
jaink, akik nem félnek a vörös nadrágban
sem az ellenségtől. Találébb nevet nem is
adhattak volna rájuk. Mert ördögien vak-
merők és hatalmasak, a mellett vörösek, és
nagyon sokszor véresek is.

Az első galíciai kampány alkalmával
történt, amikor a szerencse nem nekünk ked-
vezett, hogy egy huszárezredünknek fedez-
nie kellett a sereg visszavonulását. Egy orosz
lovasezrednek viszont üldöznie kellett a visz-
szavonulókat. Természetes, hogy a két lovas-
ezred szembe került egymással. A vörös ör-
dögöknek defenzívában várnia kellett a muszka
támadásra; ez viszont egy ideig nem akart
offenzívába kezdeni. Tehát álltak egy darabig
szemben, farkasszemet nézve egymással.

Egyszer csak látja az orosz parancs-
nok, hogy egy egyes huszár kiválik a többi
közül s a kardját hűvelyében hagyva, mér-
sékelt galoppban közeledik feléjük. Az orosz
főtiszt azt hitte, hogy az illető küldönc, vala-
mely megállapodás végett jön, tehát kíván-
csian várta, hogy mit akar.

Mikor aztán mintegy ötven lépésnyire
volt a huszár az oroszoktól, hirtelen sarkan-
tyuba kapta a lovát és szélsőbe vágtaiban
egy pillanat alatt ott termett az orosz pa-
rancsnok előtt. A kardja megvilant s a pa-
rancsnok fején találva leszédült a lováról, a
vastag sipkája mentette meg, hogy szét nem
hasadt a koponyájára. Mikor magához térítet-
ték s körülnézett, még vagy 3—4 katonáját
látta a földön heverni, a huszár pedig már
messze járt, akit üldözői nem is érték utol.

A nazarénus.

Sok bajuk volt már katonáéknak a na-
zarénusokkal, akiknek a vallásuk tiltja, hogy
fegyvert fogjanak. Büntetik, csukják, hadi-
törvénszék elé állítják őket. Mind hiába.
Nem csuda tehát, ha a tisztikar idegenkedik
mindeneyiktől, mikor besorozzák katonának.

A 18 évesek sorozásánál egy szép da-
liás gimnázistát is besorozott huszárnak a
bizottság. A nacionáléjának feljegyzésekor
kínt, hogy nazarénus.

— Sok baj lesz veled fiu! Szólitotta
meg a sorozó bizottság elnöke.

— Nem lesz őrnagy ur! Feleli ez. Jó
katona leszek.

— De hisz a vallásod tiltja, hogy em-
bertársadra fegyvert fogj.

— Nem is fogok.

— Hát akkor milyen katona lesz belőled?

— Majd meg tejszik látni.

— Talán meghagyod magad védtelen-
ül ölni?

— Azt hát nem, őrnagy ur.

Az őrnagy nem értette a dolgot. Vái-
lat vont s folytatta a sorozást.

Az ifjúból huszár lett. S nagybamar a
harctérre és csatába került. A rohannal nem
huzta ki a kardját. Ha lovassággal vereked-
tek, ügyesen és fortélyosan kikerülte a vá-
gást s pusztá kézzel vagy taszitotta le az el-
lenséget a lováról, hogy csak egy kolimpá-
zott. A gyalogosokkal valj közelharcban pe-
dig — ami ritkán fordul elő — zsonglőr
ügyességgel kapta ki a fegyvert szuronyánál
fogva az ellenség kezéből s a hátához verte.

Csudája volt a társainak.

— A puskagolyótól, srpneltől, bom-
bától ugy se véd meg a kardom, a kard és
szurony ellen pedig elég a karom meg az
öklöm.

Ezt szokta mondani.

KURTZ GYULA

VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt
zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölcsönzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesíttetnek.
Avult hangszerek újakért becseréltetnek.

A Török Vörös Félhold ké-
peslevelezőlapjait 20 fillérért áru-
sitja az Országos Bizottság (Bu-
dapest — Képviselőház.)

Legujabb gyártmányu kö-
tőgépek, melyeken katonai
téli cikkeket is lehet kötni,
eladók. Körkötőgépek teljes
felszereléssel á 90 koroná-
ért. Vevők Budapesten in-
gyen tanításban részesülnek.

Kötőgép gyári raktár
Budapest,
VI., Liszt Ferenc-tér 15.

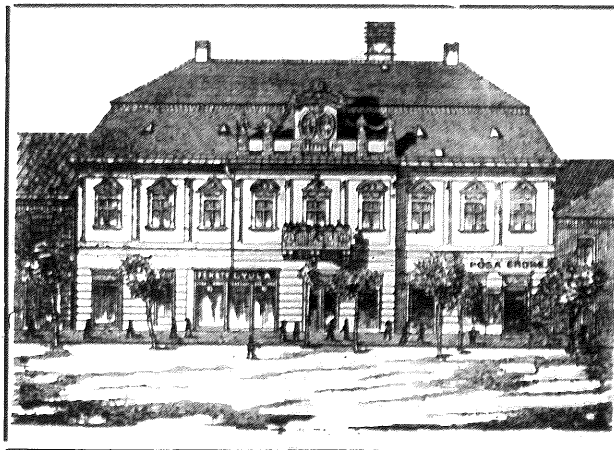
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.

nam egyszer védelmeztük a polgármestert is, ha jól emlékszünk a V. H.-al szemben is).

Tehát ez az ellenünk koholt vádaskodás az antikatholikuságról s egyebekről, csak *ürügy* annak a leleplezésére, hogy egy olyan elterjedt és fenntartójának (de csakis ennek) személye miatt tisztelt lap, mint a V. H. tért adott — s ezáltal nem először — a hasábjain a *személyes gyűlölködés* hangjának, amelynek — úgy mondják — közvetlen, de ártatlan oka voltaképpen egy rendőrkáplár.

Amde mi mindent megértünk és nem törődünk vele, hogy megengedték egy embernek, hogy vélt vagy való, de mindenestre személyes sérelmei miatt bramabazirron a lap hasábjain, hanem azért mi vele, aki viszont még a „Borszem Jankó” Mihaszna Andrását sem képes megérteni, komolyan szóba nem állunk. Pedig mondhatnánk neki, hogy sópörjő a saját háza környekén, ahol az történt, hogy gróf Zichy János volt kultuszminisztert istentették mindaddig, míg báró Barkóczyt el nem csapta; attól fogva gyalázták, sőt a V. H. azt írta róla — ip-sissima verba, — hogy „nem méltó arra a helyre amelyet elfoglalt”. Ez a felekezetiesség tisztelt ur!

Nem foglatkozunk komolyan vele; sőt azt se kérdezzük meg tőle, hogy miért nem volt olyan hitbuzgó katolikus, mikor az évekkel ezelőtt Veszprémben tartott orvos kongresszus alkalmával az „Az Est” megtámadta a bíboros püspököt a gyönyörű, antidaivnista megnyitó beszédéért s amikor *egyedül mi* kelttünk ő Eminenciájának a védelmére. Hogy hol késett akkor a cikkíró ur és a to-lában maradt cikke? — arra nem vagyunk kíváncsiak. (Persze, nem csirkeperről volt szó.) Azt még kevésbé firtatjuk, hogy *me-lyik* kollégájának az epéje ömlött és *mi cél-ból* a papirosára, mikor még abba is bele fogadatlán prókátoroskodik, hogy *más* lapok-kal szemben milyen stílust használunk. Per-sze, hogy különbözött! Embere válogatja, hogy milyet. Mert milyen a jó nap, olyan a fogadj isten.

Nem kérdezzük. Ugyis *tudjuk*; amit csak a vak nem lát meg, hogy a V. H. cikkírója nem egyé, mint önös érdekeinél fogva jól megragadott eszköze egy szövet-ségnek, egy helyi *ántant*-nak. S hogy mégis némi súlya legyen a szavának, tehát valamin-t a muzulmánok a próféta zászlóját, azonkép-pen kibontja ő a katolicizmus zászlóját (il-letve kibontaná ha reábizták volna), hogy ez alatt indítsion ellenünk háborút; fellázítsa el-lenünk a régi, előkelő, hitbuzgó, katolikus uri családból származó főispánunkat, a munkapárt katolikus vezetőifiait és a mi „sok” (igenis sok!) *katolikus* előfizetőinket. Ezért sürgeti, hogy ezek támadjanak ellenünk, ezért követeli, hogy minket mint istentelen anti-katolikusokat taszítsanak el, kövessenek még. Akár csak az iskolásgyerek, aki a nálánál erősebb társát, aki őt földhöz vágta, hamis ürügy alatt bevádolja a tanítónát. (Aligha-nem ezektől tanulta el a cikkíró ur.)

Erőlködése azonban meddő lesz. A fő-ispánt, a munkapárt katolikus, *de önzetlenül* liberális vezetőit és tagjait s a mi katolikus előfizetőinket efajta, már kezdetben megron-gyolt zászló alá gyűjteni, hamis jelszóval hirdetett igazságtalan háboruba beugratni nem lehet. Állatnak ők is a szítán. S ami fő, van politikai tisztességük, amely nem önré-

dek szerint cselekszik, mint az ántánt és szatleseit és tudnak disztíngválni is.

Kárbavész tehát a cikkíró drámai pózo-lása s csak a kulisszák mögött kap tapsokat azoktól, akik felléptették. Ezekről is addig a meddig. A publikumtól, amely már is rossz komédiának itéli a dolgot, legfeljebb egy hajmakoszorut.

Száz szónak is egy a vége: a cikkíró ur szemelvényei nem bizonyítottak ellenünk s nem bizonyítottak az ő állításai mellett. Ellenben lapunk öt évi folyamának összes számai bizonyítják, hogy a katolikus egyház egyházi és világi tagjai iránt életükben úgy mint haláluk után tisztelettel viseltettünk.

Azomban egy komoly szót is mondunk neki.

A minap, amikor egy már bíróság elé vitt incidensről cikkezett, ezt a tényt egy nagy *nevelési* hibának nevezte.

Amit pedig most cselekszik, hogy alap-talanul vádaskodik, izgat, ellenségeket kíván nekünk szerezni a saját pártunk tagjai kö-zött, hogy e szerint rossz indulattal *ártani* akar nekünk és *kárt okozni*, — arra azt mondjuk, hogy ez már *jellembeli* hiba.

Lapunk esütörtöki száma a karácsonyi nagyobb szám miatt nyomdateknikai okokból nem jelenhetett meg.

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1916. január 1-től kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre	12 K
fél évre	6 „
negyed évre	3 „
egy óra	1 „

Lapunk az utcán is árusítatik. Egyes szám ára a *csütörtöki* lapból 8 fillér, a *vasárnap*i lapból 16 fillér.

Lelkészek, tanítók, k. jegyzők évi 8 koronáért kapják a lapot.

A kiadóhivatal.

Hirek.

Boldog ünnepeket kívánunk lapunk t. olvasóinak, munkatársainak és jóbarátainak.

— **Jótekonyság.** Csizsárik János veszprémi kanonok 300 koronát küldött Hunkár Dénesné ő méltóságának jótekonny célra, hogy azt az arra szorulóknak között belátása szerint ossza szét. A méltóságos asszony 100 koronát a Vörös Kereszt egyesületnek, 100 koronát a sebesült katonák karácsonyfájára, 100 koronát pedig a szegény gyermekek cipő és tűfiza szükségletére adományozott.

— **A mi költőnk.** Vármegeyék tanfelügyelőjét, dr. Vértessy Gyulát, a jeles író nagy kitüntetés érte. A Petőfi Társaság,

amelynek ő egyik kiváló tagja, az ez idei Bulyovszky nagy jutalmát az ő „Pávák a parkban” című pályamunkájának ítélte oda. Ugy vagyunk értesülve, hogy az illusztris szerző január 6-iki nagygyűlésen fogja művét a Petőfi Társaságban felolvasni.

— **Nyilvános nyugtázás.** (Folytatás.)

A 7. h. tábori ágyuzeszed dec. 11-iki művésztífjén felülfizettek: Fodor Ferenc 120 K., dr. Pálmay 95 K., Oblatt Rudolf 50 K., Pálmay K., özv. Várady-Szabó P.-né 40—40 K., Weisz Manfréd 30 K., dr. Csete Antal, Pallaghy alezredes, Himler József, Kárász altábornagy 25—25 K., Bloch J. kává 24 K., Papp A., dr. Verebely P. 20—20 K., Pilitz A. 11 K., Becske A., Kluge Alajos, Döry Ödön, Kertész Béla, dr. Spitzer József, Erdélyi József, özv. Sárkány P.-né, dr. Jany György, Sára István, Seblang J., Juraszek János, dr. Horváth Lajos, gróf Széchenyi Viktor 10—10 K., dr. Gergely O. 9 K., dr. Götte A. 8 K., Csoknyay főhadnagy, Ludassy B. 6—6 K., Katona L. tüzemester, dr. Török Gyula rkapitány, Takács Adam, Kuthy J., Kovács J. 5—5 K., Herczeg G., Turóczy J., dr. Alstock, Vidor Á., Lauschman 4—4 K., Huberné, Rosenberg L. 3—3 K., Biczi K., Fülöp J., Drecskey, Éles J., Magerhofer J., Szabady 2—2 K., Popper Samu 1 K.

— **Veszprémi deputáció a földmívelési miniszternél.** A mult héten Hunkár Dénes főispán vezetése alatt egy küldöttség járt báró Ghillányi Imre földmívelési miniszternél, melynek tagjai dr. Véghely Kálmán alispán és a megye összes képviselői voltak. A küldöttség azért járt a miniszternél, hogy Győrmege kérelmének, amely fakészleteink elfuvarozására a zirczi és pápai járásokból közmunkaerőt kíván kirendeltetni, ne adjon helyt. A miniszter a legmesszebbmenő jóakarátának adott kifejezést és megígérte, hogy az alispán megkerdezes nélkül nem fog intézkedni. E kérdésben interpellált Hollitscher Károly országgyűlési képviselő a december 13-iki közgyűlésen s kapott dr. Véghely alispántól megnyugtató választ.

— **Katonai kitüntetések.** A Rendeleti Közlöny szerint ő felsége a király Hohenburger Géza 7. honvédhuszárezredbeli főhadnagynak a legfelsőbb elismerés tudtul adását rendelte el. Strasser Arminnak, a 7. honvéd huszárokhoz beosztott tart. állatorvosnak a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Hangverseny.** Mint már említettük a Veszprémi Dalegyesület 1916. évi január hó 8-án este 8 órakor tartja hangversenyét a m. kir. veszprémi 31. honv. gy.-ezred rokkantjai, elesett hőseinek özvegyei és árvái alapja javára. A nagyszabásu hangverseny egyuttal, — a műsort tekintve — értékesnek is ígérkezik. Nagy az érdeklődés is város-szerte, ami ugy a kitzűzött jótekonny cél mint Dalegyesületünk hirnevének tudható be. A hangverseny sikerét Tóth Mária budapesti hangversenynekesnő, dr. Szász Károly képviselőházi alelnök és dr. Vértessy Gyula tanfelügyelő, — írók és Krisztinkovich Imre az aradi nemzeti színház tagja, aki ez idő szerint a veszprémi 31. honv. gy.-ezredben, mint hadapród-örmmester teljesít szolgálatot, részvétele tökéletesen biztosítja. A hangverseny műsora a következő: 1. Lányi Ernő: Száraz földből virág nem kél . . . (népdal egyveleg.) Előadja: a Veszprémi Dalegyesü-

Állandóan nagy gyermekjáték kiállítás

Ugyszintén az összes gyermekruházati cikkekben nagy választék.

Veszprém.

Winter-divatáruházz

Városház-épület.

let. 2. Költemények. Irta és előadja: dr. Poltessy Gyula. 3. Vieuxtemps: „Ballada et Polonaise“, hegedűn előadja; Seefranz Villy úrhölgy, zongorán kíséri: Seefranz Iréne úrhölgy. 4. a) Brahms „Liebestréu“. b) Tarnay: „Haide“, c) Verdi: „Aida“ ária, előadja: Tóth Mária hanversenyekesné, zongorán kíséri: dr. Jánossy József. 5. Magánjelenet: előadja: Békeffy Panna úrhölgy. 6. Wagner: „Lohengrin“ operából a „Nászkar“, előadja a Veszprémi Dalegyesület, zongorán kíséri: dr. Jánossy József. 7. Költemények: írta és felolvassa: dr. Szász Károly. 8. Beethoven, zongora négyes (es dur op 16.) előadja: zongorán Seefranz Iréne úrhölgy, hegedűn Szabó Sándor, mély hegedűn dr. Balla Ignác, csellon Stein Márton. 9. Szavaltat, előadja: Krisztinkovich Imre. — 10. Liszt: Campanella, zongorán előadja: Seefranz Iréne úrhölgy. 11. Huber Károly: Nem nézek én, minek néznék az égbe... (műdal) előadja a Veszprémi Dalegyesület. A műsor 8. számában szereplő Stein Márton ur budapesti magántisztviselő, kiváló csellista, aki a jótékony célra való tekintettel, a Dalegyesület felkérésére vállalkozott a legnagyobb készséggel a hangversenyen való részvételre. — Jegyek Pósa Endre könyvkereskedésében már kaphatók.

— **Piacvizsgálat.** E hó 23-án megtartott piacvizsgálat alkalmával a rendőrség több piszkos és rozsdás félliteres edényt kobozott el, amelyekkel élelmiszereket mértek. Tulajdonosaik ellen szigorú eljárás tételt folytatva.

— **Szórakozás a betegeknek.** Dr. Cholnoky Ferenc, a városi kórház főorvosa, rendőrhatalmási engedéllyel mozi-előadást rendeztetett Szalai Mór veszprémi mozi tulajdonossal, a városi kórházban ápolott beteg-katonák szórakoztatására. A milyen hálások a szegény betegek az üdítő hatású szórakoztatására, annyira megérdemli az elismerést és dicsőretet a szép emberbaráti cselekedet.

— **Nem kell féltünk a szép Balatonpartot.** Már a minap megemlítettük, hogy a balatonmelléki, szépen fejlődő fürdőtelepeinket a tó áradása nemcsak megromgálta, hanem elpusztítással fenyegeti. Az érdemben iklódi Szabó János, megyénk egyik képviselője interpellációt intézett e hó 15-én a földművelési miniszterhez, aki nyomban válaszolt s kijelentette, hogy mindent elkövet a Balaton környékének megvédése érdekében s biztosította az interpellálót, hogy meg is lesz annak a kellő eredménye. Iklódi Szabó János köszönettel vette az egész Balatonvidékre és a tolnamegyei érdekeltségre is megnyugtató miniszteri választ.

— **A katonakórházak karacsnya.** E hó 23-án tartattak meg a karácsonyi ünnepségek és pedig a **főkörházban** a tulajdonképpeni ünnepély előtt, amikor a kórház önkéntes ápolónőinek és 5 betegápolójának tüzte fel a kórházparancsnok a hadiékítményes vörös keresztet kitüntetésekkel. Kleinfeld Ignác gazdasági főhadnagy, a kórházparancsnok képviselőjében tartott szép beszédet. Fél ótkor kezdődött a karácsonyi ünnepély, jelen voltak Krinner alezredes, Véghely alispán, Komjáthy László polgármester és Veszprém előkelő közönségeiből igen sokan. Az ünnepség a dalárda Hymnuszával kezdődött. Azután Rédey nagyprepost mondott nagyhatású, gyönyörű citatumokkal ékes beszédet, mely a halgatóságot könnyekig meghatotta. Utánna Schädli Irén énekelte el szépen a Mi-atyánkot, majd Kenessey Pepi szavalt meghatón aktuális katonaverseket. Befelezésül a dalárda énekelte el „Csak magyarok legyenek“ c. éneket. Ezután kezdődött az ajándék kiosztása. Minden beteg egy gyönyörű pénzárccal, benne 2 koronával, pipát, tükröt, 35 db. cigarettát, meleg harisnyát, zsebkendőt, mákos és diós kalácsot stb. kapott. Sokan sirva köszönték meg azon nagyértékű ajándékokat, amről alig merték hinni, hogy az az övék. A városi kórházban. A főkörházból tömegesen ment át a közönség a városi kór-

házba a másik megható ünnepélyre. Előbb a dalárda énekelte, majd az Angolkissasszonyok és Irgalmas nővérek több növendéke nagyon szépen énekelte karácsonyi énekeket. Brenner Mariska, Brenner Sárika, Vancs Mariska kedves szavalata, majd Köszeghy Vilma gyönyörű soloéneke után Kránitz Kálmán mondott szép beszédet. A betegek nevében Ogonovszky Ernő honvéd mondott köszönetet. A dalárda éneke után kiosztottak a szép ajándékok. **Semináriumban.** fél hétkor zsufolva volt a a Szeminárium egyik terme a nagyszámú vendégsereggel. A fentebb már felsorolt előkelőségeken kívül megjelentek Rédey nagyprepost és Kránitz püspök is. Az ünnepséget itt is a dalárda a Hymnussal nyitotta meg. A nagyon szép és megható ünnepi beszédet Gang Mihály tábori felkész mondotta. Utánna Schädli Irén énekelte, majd a dalárda adott elő egy szép egyházi dalt, Kenessey Pepi szavalata után a dalárda énekelte fejeződött be az ünnepi rész. Kezdetét vette az ajándékok kiosztása. Megható volt látni, amint a lábbadozó osztag 50 rokkantja átvette dobozát és egyik kezükben a bottal, másikkal hónuk alá szorítva a szép ajándékot hagyták el a kórházat.

— **A büntudat.** Kulics Józsefné hárságyusztai lakos Veszprémben 20 db záptojást helyezett forgalomba. A rendőrség nyomára jött a dolognak s ezért a rendőrkapitány 50 korona pénzbüntetésre vagy 5 napi elzárásra ítélte őt. A vádlott büntudatának sulya alatt bele nyugodott az ítéletbe.

— **Szédelgés a szabadságolás érdekében.** Az utóbbi időben több különféle vidéki katonai hatóságoktól távirati megke-rezés érkezett a rendőrkapitányi hivatalhoz annak igazolása végett, hogy az egyesektől az illető katonának szabadságolása érdekében odaküldött táviratok a valóságnak megfelelnek-e, ne hogy indokolatlanul elvonassanak a véderő szolgálatából. Sajnos a meg-ejtelt rendőri nyomozás szerint több esetben megállapították, hogy egyesek valóltan ürügye alatt akarták hozzátartozóikat szabadsá-goltatni anélkül, hogy tudták volna ennek sulyos következményeit. Felkérem ennél fogva a város közönségét, hogy ilyen táviratokkal a katonai hatóságot ne zaklassák, mert ezzel nem csak felesleges munkákat okoznak a hatóságoknak, hanem ezenkívül a hamis tartalmu táviratot küldő szigoruan büntetettetni fog. Dr. Török s. k., rendőrkapitány.

— **Idegenek bejelentése.** A rendőrkapitány újból felhívja a város közönségét, hogy a hozzájuk érkező és itt állandóan 24 órán tul tartózkodni akaró idegenek nevét a rendőrkapitányságtól d. e. 8-tól 12-ig kapható bejelentési lapokon ugyancsak d. e. 8-tól 12-ig a rendőrkapitányságon annál inkább is bejelentsek, mert az az ellen vétők a kivételes törvény alapján szigoruan büntetni fognak.

— **Rendőri árverés.** A talált és elkobzott tárgyak 1916. év. jan. 4-én délelőtt 10 óraker fogtak a rendőrkapitányság hivatalos helyiségében elárvereztetni, készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek.

— **Vasárnapi Ujság.** A lap december 18-iki száma folytatja az egyre érdekesebb harctéri képek közlését az olasz, a szerbiai s az északi harctérről, — kiválnak közülük a Linsingen és Bothmer német tábornokokról készült képek, valamint a tengerészeinket az olasz harctéren bemutató főtvételek. Egy szép kép Ktesifon romjait mutatja be, ahol a törökök most nagy győzelmüket aratták az angolokon. Szépirodalmi olvasmányok: Laczkó Géza és Kuprin regénye, Szöllösi Zsigmond tárcája, stb. Egyéb közlemények: Makoldy harctéri rajza s a rendes heti rovatok: a háboru napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre **öt korona**, a „Világkrónika“-val együtt **hat korona**. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetemutca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legol-

csóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— **SEEFRAZS IRÉNE, a Nemzeti Zenedében a zongora tanszakban kitünő oklevelet nyert tanárnő, 1916 év január 1-től órákat elfogad. Az érdeklődők bővebb felvilágosítást nyernek Seefranz Józsefné urasszonynál Veszprém, Virág Benedek-utca 10.**

— **Mezei egerek irtására „Ratin“ tenyészet.** A patkányok, hörcsögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel használják a „Ratin“-t. Dr. Raebkger újabban megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratinnal“, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin“ kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin“ tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál, a „Ratin“ vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám.

Január 4 és 5-én lesz bemutatva
a színházteremben

AZ ALAGUT

Kellermann világhírű regénye filmen.

Előadások 6 és 9 óraker lesznek megtartva.

Jegyek előre válthatók Szalai Mórnál és este a mozi-pénztárnál.

! Fürdő!

Veszprém, Hosszu-utca.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű pártolásába ajánlani a Hosszu-utcán lévő

Hoffenreich-féle fürdőt,

amelyet a téli időnyre a higienia követelményei szerint a legnagyobb kényelemmel rendeztem be.

Jó levegőjű meleg kabinok; zárt folyosó, hűtőző hely.

A fürdő egész nap nyitva.

A kádfürdőhöz kizárólag forrásviz használtatik!

Masszírozó és tyukszemvágó a vendégek rendelkezésére áll.

Szíves támogatást kér

Kalmár Lajosné,

mint hadbavonult férjem meghatalmazottja, fürdőbériő.

KARÁCSONY.

Békesség a földön . . .

— A Veszprémmegyei Ujság karácsonyi számára. —

Üdvözlégy Krisztus áldott lelke,
Nézd: mi szép világunk vérben-lánban áll.
Hogy letérdelhessünk szent bölcsöd mellett:
Békesség a földön az embereknek;
Olvadjon imába e roppant viszály!
Nemzetek törtek harcra egymás ellen
Miként kitör medréből a haragvó folyam.
Ünneped szent békéjét ma oda vidd Uram!

Üdvözlégy Krisztus áldott lelke,
Benedd bíznak a mi bátor fiaink
Délben s északnak zordon hőmezőm . . .
Arcuk küzdelmek szántotta redőim
Óh simitgass beczéző gyöngédséggel.
Kik vészben, fagyban, tusák során által
Kergetősdit játszanak a halállal:
Nyujts nekik a győzelem koronáját.

Üdvözlégy Krisztus áldott lelke,
Te vagy az, aki nem hagyod árvául
Az özvegyeket, az édesanyákat,
Kik a honért mindent fölláldozának
Lelkük tengernyi tiszta aranyából.
Kik ha jön a felvé várt vég búcsu:
Felöltik a gyászruhát büszke panasztalan.
S bánatukat mint egy mártir koszorut
Amelyen hordják — feléd visz az ut;
Karácsonyt a szívükbe azoknak adj Uram!

Már dereng a sötét . . . Fekete fátyolából
Szébb, boldogabb jövőndök csillagárja részeit.
Békesség a földön az embereknek . . .

Somborné Pohánka Margit.

Rakéták.

A Veszprémmegyei Ujság számára írta
Cholnoky László.

Agg viccet keltek életre a cél érdekében, hogy a rakétakészítést mindenki számára könnyen megérthetővé tegyem. Tehát: a rakétát úgy készítik, hogy vesznek egy lyukat, azt körülcsavarják pakunteklivel, az így keletkezett kis csövet beragasztják az egyik végén, azután telítik különböző bűzös porokkal, miegyébbel, beleillesztenek egy kis kanócot és aztán a másik végét is beragasztják. Ennyi az egész. Am ezek csak az általános elvek. Mert vannak rakéta-speciálisok is. Például a kalospint. De ennél is csak az az eltérés, hogy amikor már félig készen van, beleszorítanak néhány babszemmet, amelyeket előbb a már mondottaknál is lényegesen bűzősebb porokban megdörzsöltek. Amikor a rakétát meggyújtják, a babszemek

külövelődnek, miközben az egyik vörös, a másik zöld színben tüdököl és így tovább.

Mindent ennél tudom ilyen pontosan, mert egy alkalommal az öcsémmel együtt szétöntöttünk egy kalospintot, amit az édesapám hozott ki magával Veszprémből Arácsra, ahol mi gyerekek a nyarat töltöttük.

Az öcsém tettekre, bátor gyerek volt, ezért közvetlenül a boncolás után kijelentette: — Ennyi az egész? Rendben van. Mi is csinálunk kalospintot!

Valóban csináltunk is.

A lyukat minden különösebb fáradság nélkül beszereztük, a pakunteklit is előkerült, bab volt, csak a bűzös porokat kellett lopászi uton beszereznünk. Napjában ötször-hatszor is bementünk Fűredre Koller Károly boltjába és „kérek egyért promencit“ kitalással teleloptuk a zsebünket salétrommal, vasporral és több ilyen ellenszerves anyaggal. A puskaport Danka István vincellér lopta számunkra azzal a kikötéssel, hogy díjtalanul szemlélheti a tűzijátékot.

Jenő bátyám, akim már akkor is kétségtelenül meglátszott, hogy atyánk remekműve, családjunk díszje, — igen komoly férfi volt; minden kérdésben kizárólag őhozzá fordultunk. Ő mindent pontosan, tudományosan alapon megmagyarázott és minden kockázatos dologtól gondosan óvott bennünket. Mert rendkívülién óvatos, a szepégre határozottan hajlamos férfi is volt egyben.

Amikor a rakétákat bemutattuk neki, elismerését fejezte ki, hogy végre már valami komolyabb dologgal is foglalkozunk, nem csupán a szomszéd pincék tetejét hordjuk el. Beleegyezett, hogy a következő napon rakétaestélyt rendezzünk, csupán azt kötötte ki, hogy a rakétákat ő fogja meggyújtani.

Nagyszerű, fontos nap volt a másnap.

Jenő már délelőtt átment a szomszéd nyaralóba Plosszerkőhöz és az egész családot meghívta estére.

Estefelé az udvaron megtettük az előkészületeket, Jenő kiosztotta a szerepeket és a fenyes aljába odakészített egy pohár vizet arra az esetre, ha tűz ütne ki.

Este nyolc után felbukkant a Plosszer-család kis regimentje a rokonokkal együtt, amint ők a saját függvényeiket nevezték. A menetet Pista bácsi vezette, aki szintén első minőségű aggály-ember volt. Az előkészületek láttára ily szókra fakadt:

— Oh gyerekek, óh, óh! Baj lesz ebből! Csak addig vártatok volna, amíg a szőlőt eladjuk. — A nők is szabályszerűen és obligát mosolygás kíséretében mondogatták: — Cz, cz! Bizony még baj lesz, mi félünk!

Ekkor azonban előállt Jenő, nyugodt eleganciával meghajította magát és megnyugtató, fölényes mosollyal, szellemesen, kedves humorral így beszélt:

— Hölgyeim és uraim, ne tessék félni, itt vagyok én. Tűz pedig nem lesz, mert már van — a hölgyek szemében! Most pedig kezdhetjük a tűzijátékot!

A vendégek letelepedtek, Plosszer Pista bácsi vizes zsebkendőt terített a fejére a netalán kipattanó szikrák ellen. Mi ketten az öcsémmel szintén megtettük az előkészületeket, amelyek abban csucsosodtak ki, hogy a kalapunk szélét le, a nadrágunk szárát ellenben felgyűrűtük, tudván, hogy az ilyesmi hősi külsőt kölcsönöz a férfiaknak és ennél fogva imponál a nőknek.

Most kész volt minden és ismét megszólalt Jenő:

— Hölgyeim és uraim figyelmet kérek!

A hölgyek, akik többé kevésbé valamennyien szerelmesek voltak Jenőbe, — nem mintha valami csodaszép férfi lett volna, hanem mert már akkor adjunktus volt és mindenfelé felturkálta a földet, azt mondva, hogy ez geologia, — édes megnyugvással néztek rá, ő pedig meggyújtott egy szál gyufát és a rakétákhoz közeledett. De mielőtt a döntő pillanat elérkezett, hirtelen visszaugrott. Azt mondta, hogy a szél elfújta a gyufát. De az öcsém, a szigorú fiu, felismerte a helyzetet és rákiáltott:

— Ugyan gyujtsd meg már, te gyáva! Jenő lesújtóan nézett rá és játszi humorral így felelt:

— Ne járjon a szád, mert úgy váglak kupán, hogy a nyakad marad meg csupán!

A mondás nyomán derű kelt a közönségben és ez csökkentette a félelmet. Jenő maga is megszilárdult és meggyújtotta az első rakétát.

A babszemek pompás színekben pompáztak, a dolog határozottan szép és sokatígérő volt, azonban a harmadik rakétánál óriási katasztrófa történt. Ebben a kalospintba ugyanis a legfelső babszemet levelesből közvetlenül a kanócot burkoló papír alá helyeztük és így az mingyárt a rakéta meggyújtása pillanatában előugrott és Jenőt pontosan orronlőtte.

A közönség soraiba pánik tört ki.

— Mondtam, mondtam! — jajveszékelt Pista bácsi. — Most leég minden a zalai parton!

A hölgyek sikongtak, Jenő elpirult és gyötrelmes mosolygás közt dörzsölgette az orrát. Gondosan léleptelt tekintélye ezer darrára pattant szét. Talán még valahogyan meglehetett volna reparálni a dologot, de ekkor Bandi öcsém diadalmasan odakiáltott neki:

— Ugy köll te melák, minek döntötted fel a multkor a sakkfiguráimat!

Ez a vád, amely utóbb tüzetes vizsgálat után aljas rágalomnak bizonyult, annyira kihozta Jenőt a sodrából, hogy odaugrott az öcsémhez és háromszor kupánvágta.

Ezzel lett teljessé a bonyodalom.

Az öcsém az inzultust azzal torolta meg, hogy odaugrott a rakétakészlethez, egyiket a másik után gyújtogatta és a kis tűzokádó csöveket úgy irányította a közönség felé, mint a vízvezető gummicsovét szokás az égő ház felé, gondosan ide-oda húzgatva őket, hogy mindenkinek jusson a szikrából.

Infernális visítózás zendült fel, de mindent túlharsogott az öcsém kiabálása:

— Netek kalospint! Hogy izlik Pista bácsi?

Aggályaim vannak, hogy a Pista bácsinak nagyon izlett volna az eset, mert egy szikra orvul belefűródött ősz szakállába és mire a vizes kendő lerángatta a fejéről, a fél szakálla leégett.

Jenő bátyám megsemmisülten állt ösztörtől tekintélye omladékain. Az öcsém odasompolygott hozzá és ördögi mosollyal a fülebe sugta:

— Te! Adj egy hatóst! Csinálunk kalospintot!

Vers a versről.

— A Veszprémmegyei Ujság karácsonyi számára.

Akinek a szíve vérzik:

Annak versén az megérzik.

Vércsöppek csillognak rajta,

Piros a víznek patakja.

Ha igazán fáj a szived:

Megríkat akkor a rímed.

Ha versedre csordult könnyed:

Könnyen kergetsz szembe könnyet.

Ki, amit ír: azt átérzi

Ki, csakugyan sebét tépi:

Tán belhal az a versbe

De örökre itt él lelke —

Mert a lelkét beletette.

Vértessy Gyula.

Szengáliak.

A Veszprémmegyei Ujság számára
írta: Bertalan László.

Az idősebbik némes és nemzeti zabókai és szengáli Szengály Berci ur volt, az ifjabbikat Kuthy Borbála nemzeti asszony egyenes kívánságára az öreg Kuthy nevére Benjaminnak írta be a máskülába a Tószeghy tiszteletes ur pennája.

Egy tejen nevelkedett két testvér között akkora lelki distanciáról még nem jegyeztek fel hagyományt, mint a két Szengály között volt. Berci ur, a megvéhnedt agglagény csunya házsártos természetű magának való ember volt. A gutatítésre hajlamos vérmes embert minden kicsinyes dolog lángra lobbantotta, nem csinált a kedvére soha senki semmit se. De a Bényt, az öccsét, azt hát bálványozta. Még a szava is lógabban próbált recsegni, ha csak arról volt szó. Ez a Bény, aféle későn érkeztél fészek-fentő volt; mikor a világra jött, Berci ur már háttőlötölssel járta a határt a némes vadak nyomában; — csak az imént özvegyé vált édes anyja vállairól levette már a dolog gondját.

Két évre rá a Kuthy Borbála nemzeti asszony fölött is elzengte Tószeghy uram a bucsuztatót. El nem mulasztotta a bucsuztatóba bele foglalni Berci urhoz adresszáll azon figyelmzettést, hogy arra a kis Bényi gyerekekre a bibliabeli József szeretetével legyen gondja. A hagyományba benne volt a Bényi gyerek is, azt is gondjaiba kellett venni a fundusikstruktussal együtt.

A szengáli meg a zabókai határt csak megszántatta, vette, de ahhoz már nem volt érteke, hogy egy olyan két esztendő, lóli-futi kis szoknyás férfi-gyerekekkel mit is kéne hát csinálni. Mint vén butordarab maradt a házban anyuk testvérje, Kuthy Rozáli asszonynéni, ez vette pártfogásába a kis

Bényt. A jóságos vén asszonynéni megszívlette az írást, amely Tószeghy tiszteletes ur éneklő hangján át vésődött a lelkibe s istenfélően nevelte a kis Bényt. Pár év múlva szép szőke fejú, kék szemű síheder lett belőle, úgy fujta vasárnap délutánonként már a zsolnárokat, mint bármelyik pápai theologus sem jobban. Berci ur, — aki bizony nem volt barátja a kenetteljességnek, — nem egyszer csóválta a fejét s csak úgy foghegyről vetette oda Rozáli asszonynak:

— Kérd asszonyném, csak nem akar papot csinálni ebből a kis feregéből?

A Rozáli asszony megnyugtatta ilyenkor Berci urat:

— Nem értesz te ehhez, had! bókén az én dolgaimat.

Ilyenkor aztán, mint a tettenért kúvasz eloldalgott a Berci ur a határba s egész uton morgott, mint eb, mely a koncát félti, hogy majd ő megmutatja, hogy másként lesz, csak embernyi ember legyen abból a gyerekből.

De bizony nem mutatott meg semmit sem, mert Isten tudja hogyan volt, de még ő maga vitte Pápara is beiratni az iskolába.

A jámborul nevelt gyerekből jó diák lett s mikor egy sátoros ünnepeken hazahaza került, dupla volt az ünnepe. Először volt dolga a meszelésnek, hogy tiszta legyen ám minden. Szóval Bényi uralta a helyzetet és bizony még Berci ur is az új dolmányát vette fel, mikor délben a terített asztalhoz ültek, amelynek fejt a Bényi foglalta el, hiszen ő volt a vendég.

Az idő múltott. A Bényi gyerekből Benjamin lett. Péter Pálkor hazajött és nem is ment vissza többet Pápara Isten tudja hogyan volt, de mindig ő maradt az ur, övé volt az első hely, pedig már nem is volt vendég. Berci ur is megváltozott, még ugyan veszekedett a cselédséggel, meg a felesékekkel, a határba is kijárt naponta, de mikor megjött, olyan csöndes volt, mintha nem otthon, hanem a szentegyházban volna. Sokszor elfűnődött ezen maga is, mindig talált valami mentséget, de be nem vallotta önmagának sohasem, hogy mennyire respektálja ezt a gyereket.

Tószeghy tiszteletes ur látogatásai is mind sürűbbek lettek, hangos szóval vitatták meg a politikát, nem úgy mint régen, amikor egy szó nélkül elültek Berci urral egy-két pohár somlyai, meg egy két pipa dohány mellett órák hosszat.

Nagy események előestéi voltak ezek; Andrassy, Deák stb. nevek voltak a legemlegettebbek. Egy napon Berci ur nesztelen lépéskel ment végig a dohányzó szobán, amelyben a pap, meg Benjamin beszélgettek s most őt is bele vonták a beszélgetésbe s felvilágosították, hogy a kiegészítés megtörtént. Ugyan nem nagyon érdekelte Berci urat emez esemény, mégis érezte, hogy ez korszakalkotó nagyságuknál fogva az ő kis világának is új mesgyét szánt.

A régi korszakot a váru-várt új váltotta fel, új léttel és új felüldítő levegőjével.

A felirati párt táborra örömmel fogadta kebelébe a szengáliak új követét, zabókai és szengáli Szengáli Benjamin urat, a fiatal tette képes politikust. A nép egyhangu akaratára emelte ebbe a tisztségbe, — ezt az akaratot pedig Tószeghy uram szép szavai tolmácsolták az új követnél.

Berci urnak imponált a politikus öccs, kezdett érdeklődni a magas politika iránt. A Szengály portán pedig szépen, egyetértéssel teltek a napok; a Szengály név csakhamar ismeretessé vált s a régi fény vette körül.

De nincs teljes boldogság a földön, — a sátán incselkedőn tanyát ütött a Szengályak évszázados portáján. Hogy Berci ur, — akinek már évek óta a pipája volt a legnagyobb gondja, — mit keresett Éhes veszveszprémi fiskárius irodájában, annak nagy története van, a vége pedig a magyar ember átka: a pör. A minden zsirral kikent-kifent vörös pörvesztő akkora gaudiummal fogadta Berci urat, mintha ez legalább is a

pápai hitbizományt hozta volna számára a bekecse zsebiben.

Ugy történt, hogy Benjamin a Kuthy Rozáli asszonynéni örökös unszolására meg talán a szíve is sugallott valamit, — belátta, hogy ennek a szép kuriának valami virágos díszre is van szüksége, no meg arról is kell még idejében gondoskodni, hogy ki-é is legyen mindaz, amit évszázadok alatt okos gazdálkodással összegyűjtöttek a török-német verő Szengályak!

Benjamin megházasodott. Tószeghy tiszteletes ur szépséges virágszála, az aranyos lelkű Juditka, Berci ur haragja és durrogása közepette vonult be a Szengályak fészkebe.

Berci uron erőt vett a harag az öccsével szemben is. A sok elhallgatott most egyszerre ömlött ki belőle, patfogott a makacs ember, nem tudott avval a gondlattal kibékölni, — noha semmi terve sem volt az öccsére vonatkozólag, hogy egy paplány uralkodhassék az ősrégi dominiumban. Rozáli asszony békítette, de mind hiába.

Mint elsőszülött s a birtokban levő, kiakarta zárni a birtokból és az ősi házból az öccsét, — ezért volt szüksége Éhes fiskáriusra, aki mint karvaly zsákmányan, úgy kapott a zsírosnak ígérkező pör megindításán. Valami kegyetlen játék volt a sorsnak, hogy a magyar bíróság előtt az első pör is ilyen áldatlan testvér pör legyen. Ámde Justitia asszony magyar papjai igazságosak voltak. Hiába írta bele az apellatába Éhes fiskárius, hogy tagadja alpörös földhöz való jussát, tagad mindent, amit eddig meg nem tagadott, vagy tagadni elfeledett volna, — a pör Berci urra nézve elveszett.

Mikor ezt Éhes a Berci ur tudomására hozta, — mellékelve a pörköltségek másfél-méteres hosszu nótáját, — hiába emlegette a pörújítás jogát, Berci ur úgy meglegyintette az őt már régen kíséretető guta, hogy hetekig mozdulatlanul feküdt szobájában, várva a jóságos halált, amely azonban csak nem akart jönni.

Már jól neki tavaszodott, Berci ur is fel fel kelt ágyából, elbotozott a karos borszékjéig s neki bámult a nagy Bakony ide látszó ormainak. Ugy érezte magát, mint megtört ebet, amelynek csak oda-oda dobják a maga megszólalatlan koncát. Pedig hát senki sem bántotta. Mindenre kijárt, a Rozáli asszonynéni meg hűségesen ápolta, kenegette gutatott vén tagjait.

Nyílik az ajtó, megint Rozáli asszony lép be rajta, kezében valami bebugyolált apróság félével. Az apróság olyan csöndesen viselkedik, mint ha csak tudná, hogy első vizitre jött s olyan sok-sok is függ ettől az első vizittől.

A vén Berci ur ügyetlenül fogja karjaiba a bebugyolált apróságot. Mintha erős szivdobogás féltel kapna. Nézi-nézi az ifju Szengály Bercit s tudj! Isten hogyan van, hogy nem haragszik érte, hogy az a kis csöppség bele-belekap bizonyos szakállába, meg rancos orcájába. Majd mikor megböki kis kezét a szurós szakáll, még csucsujgatja is.

— No, ne te, ne, ne sirj te kis béka. Olyan szép a képed, mint az apádé volt, hát sirsz, hiszen te Szengály vagy!

Ettől a naptól kezdve a Szengály-kuriába beköltözött a régi béka.

A Kuthy Rozáli asszonynéni megnyugodott s könnyes szemekkel tette össze két rancos kezit s valami olyasfélt motyogott az írással: Uram most már elveheted a te szegény szolgálóleányodat.

Évszakok.

— A Veszprémmegyei Ujság karácsonyi számára.

Tavaszi volt, lelkünk virágzó tavasza,

Mámor fakadt a csókjaink nyomán.

Izzó parázsoként égett az ajka

S átöltemek soka, titkos éjszakán.